

گزارشی از دومین همایش حسابداری مدیریت در ایران

مهندس بیژن زنگنه
وزیر نفت

غلامرضا سلامی
رئیس شورای عالی انجمن

دبیر علمی سمینار ابتدا به توضیح ضرورت برگزاری سمینار، از جمله اهمیت آشنایی مدیران بنگاه‌ها و حسابداران به مفاهیم و مقوله‌های نوین حسابداری مدیریت برای پیشبرد موفقیت‌آمیز سازمان‌ها در شرایط نوین اقتصادی پرداخت و براین نکته تأکید کرد که امروزه سهامداران و مدیران و سایر ذی‌نفع‌های سازمان از حسابداران و به‌ویژه حسابداران مدیریت انتظارات جدیدی را مطرح می‌نمایند و حسابداران نمی‌توانند به این نیازهای جدید با ابزارهای کهن پاسخ گویند.

وی نقش انجمن حسابداران خبره‌ی ایران را در توسعه و بالندگی حسابداری مدیریت مطرح نمود و تلاش‌های انجمن را در راه‌اندازی دوره‌ی حسابداری خبره‌ی مدیریت انگلستان (CIMA)، برگزاری سمینارهای متعدد در مورد حسابداری مدیریت و درج مقالات گوناگون در این زمینه در مجله‌ی حسابدار برشمرد و اطلاع داد که انجمن حسابداران خبره‌ی ایران همکاری با انجمن حسابداران مدیریت کانادا را به منظور توسعه‌ی دانش حسابداری مدیریت در ایران در دستور کار قرار داده است.

فخاریان در ادامه به فرآیند شکل‌گیری سمینار و پیام‌های اصلی مقالات و پیوند و ارتباط بین مقالات پرداخت، و در پایان گزارش خود، ویژگی‌های عمده‌ی دومین سمینار حسابداری مدیریت را به شرح زیر برشمرد: ● حضور و همراهی دانشگاه صنعت نفت، به‌عنوان

دومین سمینار حسابداری مدیریت در روزهای ۱۵ و ۱۶ دی‌ماه ۱۳۸۱ در سالن همایش‌های رازی با موضوع محوری "نقش راهبری حسابداری مدیریت در سازمان‌های فردا" و با حضور بیش از یک‌هزار نفر از مدیران سازمان‌ها و بنگاه‌های مختلف اقتصادی، استادان و پژوهشگران، مدیران و مسئولین مالی شرکت‌ها، اعضای حرفه‌ی حسابداری و دانشجویان دوره‌های دکتری رشته‌های حسابداری و مدیریت برگزار گردید. در این همایش که با مشارکت و همکاری دانشگاه صنعت نفت و انجمن حسابداران خبره‌ی ایران و با هدف آشناسازی جامعه‌ی مدیریتی و حسابداری کشور با مباحث و مقوله‌های نوین حسابداری مدیریت و زمینه‌سازی برای بهره‌برداری از ابزارهای نوین حسابداری مدیریت تشکیل شد، ۱۲ مقاله توسط سخنرانان ارائه گردید.

روز اول

مراسم افتتاحیه

سمینار در ۱۵ دی‌ماه ۱۳۸۱ پس از نواخته شدن سرود جمهوری اسلامی ایران و تلاوت آیاتی از قرآن کریم آغاز شد، سپس آقای منصور شمس‌احمدی، اداره‌کننده‌ی سمینار ضمن خیرمقدم به شرکت‌کنندگان از آقای ابوالقاسم فخاریان، دبیر علمی سمینار، دعوت نمود تا گزارش شکل‌گیری سمینار را ارائه نماید.

ابوالقاسم فخاریان
دبیر علمی سمینار

همکاری‌های صمیمانه‌اش در برگزاری همایش، سخنرانان و مسئولین و کارکنان انجمن تشکر و قدردانی نمود.

سپس دکتر موسوی‌زاده، رئیس دانشگاه صنعت نفت، به بیان مطالب خود پرداخت. وی در ابتدا از حضور و همراهی همه‌ی دست‌اندرکاران برگزاری سمینار قدردانی کرد و بخش قابل ملاحظه‌ی مطالب خود را به معرفی جایگاه، نقش و برنامه‌های دانشگاه صنعت نفت در امر آموزش به‌ویژه آموزش حسابداری اختصاص داد.

پس از ارائه‌ی مطالب رئیس دانشگاه صنعت نفت، آقای مهندس زنگنه، وزیر نفت، پشت تریبون قرار گرفت و ضمن تبریک به دانشگاه صنعت نفت و انجمن برای اهتمام در برگزاری همایش براهمیت رشد و ارتقای دانش و حرفه‌ی حسابداری در شرایط فعلی کشور و روند توسعه‌ی ارتباط با اقتصاد جهانی به‌ویژه در زمینه‌ی معاملات نفتی تاکید کرد و موفقیت در این امر را در گرو تجهیز حسابداران به زبان روز دنیا در عرصه‌ی حسابداری یعنی حسابداری پیشرفته دانست.

زنگنه نقش تاریخی صنعت نفت را در پرورش حسابداران ورزیده یادآور شد و به این واقعیت اشاره کرد که در سال‌های اخیر ما با خلاء و کمبود حسابداران زنده روبرو هستیم و به‌سادگی نمی‌توانیم نیروهای پردانش و تجربه‌ی قدیمی را جایگزین نماییم. وی علت عمده‌ی چنین مشکلی را ناتوانی موسسات آموزشی در تربیت حسابداران در استانداردهای جهانی و آشنا به زبان تخصصی جهانی که بتوانند به رفع مشکلات بنگاه‌ها بپردازند دانست و راه کارهای حل این معضل را به شرح زیر برشمرد:

● تجدید نظر در برنامه‌های درسی و استانداردهای تحصیلی دانشکده‌هایی که رشته حسابداری را عرضه می‌کنند.

● انتخاب دانشجویان حسابداری از رشته‌ی ریاضی و با معدل‌های بالا.

● تقویت تشکلهای حرفه‌ای و توسعه‌ی ارتباط نهادهایی همانند انجمن حسابداران خبره‌ی ایران با انجمن‌های حرفه‌ای جهانی.

● توسعه و تقویت موسسات مشاوره‌ای که توان و ظرفیت ایجاد سیستم‌های مالی با استاندارد و کیفیت‌های روز دنیا را داشته باشد و در صورت نیاز جلب سرمایه‌گذاری و حضور موسسات حرفه‌ای جهانی در ایران.

● همکاری دولت، بخش‌های صنعتی، دانشگاه‌ها و تشکلهای حرفه‌ای با یکدیگر در جهت ارتقاء دانش و حرفه‌ی حسابداری به‌عنوان یک امر و وظیفه‌ی ملی برای همه‌ی این نهادها.

وی تاکید ویژه‌ای بر ضرورت تعامل دانشگاه‌ها و تشکلهای حرفه‌ای با دنیای خارج نمود و تصریح کرد که

پشگام توسعه‌ی حسابداری ایران، با انجمن حسابداران خبره ایران.

● طرح موضوعات نوین و مرتبط با اقتصاد مبتنی بر دانش.

● تلفیق مباحث نظری با موضوعات کاربردی.

● حضور یک سخنران برجسته و نظریه پرداز خارجی در سمینار.

● ایجاد ارتباط بین موضوعات حسابداری با مباحث اقتصادی، مدیریتی و اجتماعی.

پس از ارائه گزارش دبیر علمی سمینار، آقای غلامرضا سلامی رئیس شورای عالی انجمن حسابداران خبره‌ی ایران ضمن خوش آمدگویی به شرکت‌کنندگان در سمینار سخنان خود را چنین آغاز کرد: "سپاس فراوان یزدان پاک را که بار دیگر توفیق برگزاری چنین همایش با شکوهی را به انجمن حسابداران خبره‌ی ایران و این بار با یاری صمیمانه‌ی دانشگاه صنعت نفت عطاء فرمود."

سلامی در ادامه گفت، سال‌ها است که انجمن می‌کوشد در کنار تلاش برای آموزش و اعتلای حسابداری نقش پراهمیت حسابداری را از طرق مختلف به دولت‌مردان و مسئولین مملکتی خاطر نشان سازد. گرچه در این راه هنوز به نتایج مورد انتظار دست نیافته‌ایم، لیکن خوشحالیم که کوشش‌های ما در بدنه‌ی کارشناسی جامعه اثرگذار بوده است. استقبال چشمگیر مدیران و صاحب‌نظران مالی و اقتصادی از همایش‌های انجمن نشانه‌ای از این توفیق است. یقیناً این‌گونه کوشش‌ها زمینه‌ساز شکل‌گیری مجدد جامعه‌ی حسابداران رسمی و جلب حمایت مدیران نظام در دستگاه‌های ذی‌ربط از جامعه بوده است. همچنین حضور آقای مهندس زنگنه وزیر محترم نفت در جمع حسابداران و حمایت ایشان از تلاش‌های مشترک دانشگاه صنعت نفت و انجمن نشانه‌ای از همین تغییر نگرش بخش اقتصادی دولت به مقوله حسابداری است.

سلامی به لزوم توجه بیشتر به موضوع حسابداری مدیریت و ضرورت پرورش نیروهایی که واجد دانش و تخصص در این زمینه باشند اشاره کرد و تاکید نمود که تدوین برنامه‌های مناسب آموزشی حسابداران توسط وزارت علوم باید بر پایه‌ی نظرخواهی از انجمن حسابداران خبره‌ی ایران و سایر نهادهای حرفه‌ای صورت پذیرد. رئیس شورای عالی انجمن گفت هدف از برگزاری این همایش نشان دادن این واقعیت است که امروزه بدون بهره‌برداری از دانش جدید کسب و کار، بدون استفاده از مدیریت مبتنی بر استراتژی و بدون بهره‌برداری از دانش حسابداری و به‌ویژه حسابداری مدیریت، دستیابی به آرمان‌های اقتصادی در حد یک شعار باقی خواهد ماند.

وی در پایان از مدیریت دانشگاه صنعت نفت، برای

دکتر محمدحسن

موسوی‌زاده

رئیس دانشگاه نفت

دکتر مرتضی ایمانی‌راد

دکتر سهراب خلیلی

دکتر رضا شباهنگ

خودکفایی به مفهوم قطع رابطه نیست بلکه باید بدون دچار شدن به روحیه‌ی خودباختگی بتوانیم از حاصل دانش و تجارب دنیا در همه‌ی زمینه‌ها، از جمله حسابداری، بهره‌مند شویم.

زنگنه در پایان از موفقیت‌های دانشگاه صنعت نفت در برگزاری دوره‌های MBA دانشگاه‌های معتبر جهان در دانشگاه صنعت نفت و هم چنین تشریک مساعی دانشگاه صنعت نفت و انجمن حسابداران خبره‌ی ایران در برگزاری دوره آموزشی حسابداری خبره مدیریت انگلستان (CIMA) قدردانی کرد و برای برگزارکنندگان همایش در تحقق اهداف سمینار آرزوی توفیق نمود.

ویژگی بنگاه‌ها در شرایط نوین کسب و کار جهانی اولین سخنران، **دکتر مرتضی ایمانی‌راد**، در باب ویژگی بنگاه‌ها در شرایط نوین کسب و کار جهانی، بحث کرد. وی گفت جهان تغییرات زیادی را تجربه می‌کند و عظیم‌ترین این تغییرات در حوزه‌ی اقتصاد در حال وقوع است. تولید به شدت به سمت استفاده از دانش به پیش می‌رود و اقتصادی تحت عنوان اقتصاد دانش پایه (Knowledge-base Economy) در حال شکل‌گیری است. از طرف دیگر انقلاب دیجیتال موجب تحولات وسیعی در حوزه‌های تولید و مصرف شده است. ابزارها و فرایندهای دیجیتال تحولات عمیقی را در هزینه، شدت تولید، سفارش تولید ... ایجاد نموده است. این تغییرات تا اندازه‌ای گسترده است که بعضی از اقتصاددانان از اقتصاد جدید تحت عنوان اقتصاد دیجیتال، (Digital Economy) صحبت می‌کنند. لیکن از مزایای دیجیتالی شدن اقتصاد جهانی گسترش اقتصاد شبکه (Network Economy) است. وی هم چنین افزود: عده‌ای از اندیشمندان اقتصادی در این خصوص صحبت می‌کنند که شبکه‌ای شدن اقتصاد قانون‌مندی اقتصاد را تغییر داده است. در هر حال کشور ما و فضای کسب و کار ما از این تحولات بی‌تاثیر نیست. این تحولات به سرعت در حال رسوخ به کشورهای متاخر هستند و لذا برای برخورداری از مزایای اقتصاد نوین لازم است شرکت‌های تولیدی و خدماتی تغییر ساختار دهند و خود را با این تحولات منطبق نمایند. سخنران اساساً درباره‌ی ویژگی بنگاه‌هایی بحث کرد که در چنین محیطی موفق خواهند بود.

دکتر محسن دستگیر

دکتر ویدا مجتهدزاده

سازمان، مدیریت استراتژیک و توسعه دومین سخنران، **دکتر سهراب خلیلی**، از دانشگاه صنعت نفت بود که سخنانش را به سازمان مدیریت استراتژیک و توسعه اختصاص داد. خلیلی در بخشی از سخنانش گفت: سازمان یک پدیده‌ی قرن بیستمی است که بر اثر دو انقلاب شگفتی آفرین تاریخ بشر رونق بی‌پایان

یافته است. آثار این دو انقلاب پر برکت تاریخ بشر مفهوم توسعه را پدید آورد. توسعه دست آورد بشر برای از میان بردن فقر و نکبت و مولود کثیف آنها "استبداد" است. بدین معنا توسعه امر "مقدس" است که می‌خواهد آرزوهای قدیمی بشر را از قوه به فعل در آورد. لذا می‌توان گفت که توسعه سامان ایده‌ال بشر و "سازمان" ابزار رسیدن به آن است. سازمان وسیله‌ای است که هم اکنون همه مردم دنیا را در برمی‌گیرد. انسان‌ها در زمانه‌ی ما همه چیز خود را به سازمان می‌دهند و همه‌ی خواسته‌های خود را از آن مطالبه می‌کنند. "سازمان" نیز چون دیگر پدیده‌های زندگی بشر، سازوکار و دانش مربوط به خود را دارد. دانشی که از تجربه موفق دیگران به دست آمده است.

این که چگونه می‌توان سازمان مطلوب را پدید آورد هدف‌ها و استراتژی‌های درستی برای آن تعیین نمود و از آن به نحوی استفاده کرد که بتواند جامعه را به توسعه برساند موضوع محوری این مقاله بود.

مفاهیم و مولفه‌های حسابداری مدیریت **دکتر رضا شباهنگ** طی بحثی فشرده درباره‌ی مفاهیم و مولفه‌های نوین حسابداری مدیریت سخن گفت. وی، ضمن یادآوری وظایف اصلی حسابداری مدیریت، ابتدا ارتباط این وظیفه با اقتصاد مدیریت و جایگاه آن را در فرایند مدیریت راهبردی تشریح کرد و سپس مفاهیمی که در یک یا دو دهه‌ی گذشته در جهان مطرح شده است را برشمرد و گفت همین مفاهیم زمینه‌ی لازم را برای ایفای نقش کارآمد و اثربخش حسابداری مدیریت فراهم آوردند.

شباهنگ در ادامه، درباره‌ی به‌کارگیری مفاهیم، مولفه‌ها، رویکردها و فنون مشروح در راستای دستیابی به اهداف راهبردی سازمان از طریق برنامه‌ریزی و کنترل به‌ویژه اجرای سیستم جامع سنجش عملکرد و همچنین افزایش توان رقابت در بازارهای جهانی سخن گفت.

مدیریت بر مبنای (VBM) ارزش و چالش‌های جدید مدیریت

سخنران بعدی **دکتر محسن دستگیر** از دانشگاه اهواز بود. وی گفت امروز مهم‌ترین هدف بنگاه‌های اقتصادی را در کشورهای دارای اقتصاد آزاد حداکثر کردن ارزش شناخته‌اند. حداکثر کردن ارزش را با حداکثر کردن ارزش سهام شرکت‌ها نیز مترادف دانسته‌اند.

دستگیر هم چنین افزود: نظریه‌ی مدیریت بر مبنای ارزش (VBM) در ده سال گذشته در حسابداری مدیریت ارایه گردیده است. وی ضمن معرفی مدیریت بر مبنای ارزش، عناصر اساسی آن را مورد بحث قرار داد، و دو نگرش ایجاد ارزش، یکی از طریق شیوه‌های حسابداری مدیریت مثل نگرش‌های حسابداری هزینه‌یابی بر مبنای

گزارش‌گری‌های بیش از حد معطوف به گذشته بوده است. از نظر سخنران نفوذ گسترده‌ی رایانه‌های بزرگ و پر قدرت به بنگاه‌ها و توسعه‌ی حیطه نظارت دستگاه‌های نظارت بر بازارهای سهام و اوراق بهادار، که خود تحول و تحرک مهمی را در وظایف بخش مالی بنگاه‌ها به دنبال داشت، بر دقت و سرعت پردازش اطلاعات تاریخی مالی و سرعت گزارش‌گری بیرونی شرکت‌ها افزوده است.

وی در مقاله‌ی خود ضمن بررسی سریع و فشرده‌ی نتایج این تحقیق به عوامل و عللی که موجب دور افتادن مدیران مالی در بنگاه‌های اقتصادی ایران از فرایند اصولی مدیریت گردیده است. وی هم چنین زمینه‌هایی را برشمرد که مدیران می‌توانند با توجه به آن به تیم مدیریت بنگاه بپیوندند و در فرایند ارزش آفرینی شرکت جویند. مسگریان حقیقی در پایان به دو مدل ریاضی که در فرایند برنامه‌ریزی استراتژیک بنگاه کاربرد دارد، اشاره نمود.

سخنران با طرح ویژگی‌های مدیریتی در شرکت‌های ژاپنی حاصل تحقیق شرکت کوپرز اند لاینبراند در سال ۱۹۹۶ را که در این مورد انجام یافته است به شرکت‌کنندگان عرضه نمود.

ارزیابی متون: ابزار و پیشبرد استراتژی

ارزیابی متوازن موضوع بحث ابوالقاسم فخاریان بود. فخاریان در آغاز سخنش گفت: شیوه‌ی ارزیابی متوازن که توسط مکتب هاروارد ابداع گردید برپایه‌ی این فرض اساسی استوار است که سیستم ارزیابی عملکرد باید در تحقق چشم‌انداز سازمان و پیشبرد استراتژی‌ها از مجموعه‌ای از معیارهای اندازه‌گیری که از چهار وجه یا منظر مالی، مشتری، فرایندهای داخلی و یادگیری و رشد، موفقیت در پیشبرد راهبرد را مورد سنجش قرار می‌دهد.

وی افزود: هدف ارزیابی متوازن، ترجمه و تبدیل ماموریت سازمان و راهبردهای بنگاه به یک مجموعه‌ی به هم پیوسته از معیارهای سنجش است که سازوکارهای دستیابی به اهداف را تبیین می‌نمایند.

سخنران معتقد است که شناسایی ابزارهای نوین ارزیابی عملکرد و در محور آنها روش ارزیابی متوازن و زمینه‌سازی به کارگیری آن‌ها در شرایطی که جامعه‌ی ایران روند جایگزینی اقتصاد مبتنی بر رقابت را به جای اقتصاد دولتی طی می‌کند و اعمال مدیریت بر منابع از اهمیت بیشتری برخوردار می‌گردد امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر است.

● تحلیل نارسایی‌های معیارهای مالی در سنجش عملکرد

● معرفی مدل روش ارزیابی متوازن و نقش عناصر چهارگانه تشکیل دهنده آن

فعالیت (ABC)، و دیگری از طریق شیوه‌های مدیریت مالی مثل ارزش افزوده‌ی اقتصادی (EVA) و ارزش افزوده‌ی بازار (MVA) مورد تجزیه و تحلیل کرد. در ادامه، سخنران چالش‌های جدید مدیریت و ضرورت تطبیق سازمان‌های امروزی با تغییرات محیطی را مورد تجزیه و تحلیل قرار داد.

نقش حسابداری مدیریت در انعکاس سرمایه فکری

آخرین سخنران صبح روز اول دکتر ویدا مجتهدزاده بود. مجتهدزاده درباره‌ی نقش حسابداری مدیریت در انعکاس سرمایه فکری سخن گفت. به نظر وی پیشرفت سریع فناوری اطلاعات و ظهور شبکه‌ی گسترده جهانی، آغاز دوره‌ی جدیدی به نام "عصر دانش" را نوید داد. در عصر دانش، آنچه که موجب موفقیت تجارت و صنعت می‌شود، "دانش بشر" است. دانش یک دارایی نامشهود است این دارایی نامشهود را "سرمایه فکری" نیز می‌نامند.

وی افزود: سرمایه فکری یک عنصر حیاتی برای بالا بردن ارزش دارایی‌های بنگاه اقتصادی و اداره، حفاظت و افزایش این دارایی‌ها است. این سرمایه متشکل از سه عنصر است: سرمایه‌ی انسانی، سرمایه‌ی ساختاری و سرمایه‌ی مرتبط با مشتری (که در مقیاس وسیع تر به عنوان "سرمایه‌ی رابطه‌ای" شناسایی می‌شود).

مجتهدزاده گفت: در عصر دانش، سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت باید مشتری‌مدار باشند تا ارزش اقتصادی مشتریان را که یکی از ابعاد سرمایه فکری است، در نظر بگیرند. برای محاسبه‌ی ارزش اقتصادی مشتریان دو رویکرد پیشنهاد شده است. رویکرد اول تجزیه و تحلیل قابلیت سودآوری مشتری و رویکرد دوم ارزشگذاری عمر مشتری نام داد.

سخنران نتایج همایش انجمن حسابداران خبره‌ی مدیریت انگلستان (CIMA) در سال ۲۰۰۱ در مورد اهمیت انعکاس دارایی‌های نامشهود از جمله سرمایه فکری را به شرکت‌کنندگان در سمینار عرضه داشت.

روز دوم

مشارکت مدیران مالی در فرایند مدیریت استراتژیک بنگاه‌ها

داود مسگریان حقیقی درباره‌ی مشارکت مدیران مالی در فرایند مدیریت راهبردی بنگاه‌ها سخن گفت. مسگریان حقیقی در سخنانش گفت: در بین شاخه‌های گوناگون مدیریت‌های وظیفه‌ای مدیریت مالی ظرف سده‌ی بیستم میلادی به کندی تحول یافته است و

داود مسگریان حقیقی

ابوالقاسم فخاریان

Robin Fraser

دکتر موسی غنی نژاد

- تبیین نقش ارزیابی متوازن در پیشبرد راهبردهای سازمان
- فنون و فرایندهای پویایی و بهره‌برداری از ارزیابی متوازن
- نقد ارزیابی متوازن

فراسوی بودجه بندی

رابین فریزر به بحث پیرامون فراسوی بودجه بندی پرداخت و گفت بودجه بندی به سیاق موجود باید کنار گذاشته شود.

فراسوی بودجه بندی (Beyond Budgeting) در واقع الگوی نوینی از اداره بنگاه است که با عدم تمرکز وسیع و اختیار سپاری به کارکنان، شرایطی را ایجاد می‌نماید که با خودجوشی و انگیزش فعالیت‌ها انجام یابد و نیاز به بودجه بندی که در واقع عامل بازدارنده پویایی سازمان است نباشد.

فریزر که خود یکی از مبتکرین این الگوی سازمانی است و از محققین برجسته در زمینه حسابداری مدیریت می‌باشد، با طرح نارسایی‌های بودجه بندی سنتی به تشریح مفاهیم و شیوه‌های به کارگیری فراسوی بودجه بندی پرداخت.

سخنران در ادامه به معرفی ابزارهایی که باید در "فراسوی بودجه بندی" به کار گرفته شود پرداخت و تجارب شرکت‌ها و موسساتی که از این الگوی سازمانی و شیوه‌ی اراده‌ی بنگاه استفاده نموده‌اند مطرح نمود و آثار و نتایج حاصله را نیز با شرکت‌کنندگان در میان گذاشت.

رقابت، زمینه‌ی اکتشاف و خلاقیت

دکتر موسی غنی نژاد به بحث پیرامون رقابت و اکتشاف پرداخت. از نظر وی در بحث‌های اقتصادی موضوع رقابت اغلب به عنوان بخشی از نظریه‌ی تعادل عمومی مطرح می‌شود. طبق این نظریه در شرایط رقابت کامل در همه‌ی بازارها، منابع اقتصادی به صورت بهینه تخصیص می‌یابد. از این رو، رقابت درست برخلاف شرایط انحصاری، موجب پایین آمدن قیمت‌ها و بالا رفتن کیفیت کالاها و خدمات می‌گردد.

از منظر سخنران رقابت روشی است برای مقابله با محدودیت‌های شناخت و نقص اطلاعاتی در یک محیط پیچیده و پیوسته در حال تغییر و نیز بستری است برای رشد استعدادها و خلاقیت‌های انسانی، رقابت به عنوان یک نهاد اجتماعی تنها منحصر به عرصه‌ی فعالیت‌های اقتصادی نیست بلکه کارکردی بسیار گسترده‌تر دارد چاره‌ساز بسیاری از مشکلات در زمینه‌های زندگی سیاسی، اجتماعی و فرهنگی انسان‌ها است. رقابت در جامعه‌ی مدرن موجب شناخت و گزینش

دکتر الهی قمشه‌ای

بهترین‌ها و نیز شکوفایی توانایی‌های فردی و گروهی انسان‌ها می‌شود.

نقش تئوری نمایندگی در حسابداری مدیریت مباحث فنی همایش حسابداری مدیریت در ایران با سخنرانی دکتر محمد نمازی پایان یافت.

نظریه نمایندگی به این بحث می‌پردازد که چگونه می‌توان قراردادهایی را با مدیران منعقد نمود تا رفتار آنها را منطبق با اهداف سهامداران کرد و آنها منابع مالی شرکت را به سمت انطباق اهداف سازمان سوق دهند. این نظریه سعی می‌کند که عوامل موثری که باید در طراحی قراردادهای انگیزشی مدیران گنجانده شود را شناسایی کند تا در عمل مورد استفاده قرار گیرند. هم چنین، متغیرهای مربوط به کنترل عملیات و نیز ارزیابی عملیات مدیران را در شرکت‌های غیرمتمرکز مورد بحث و بررسی قرار می‌دهد. هدف نهایی، کاهش هزینه‌های نمایندگی است.

نمازی گفت که هدفش از ارائه‌ی مقاله معرفی کاربردهای نظریه نمایندگی در زمینه حسابداری مدیریت است و سپس به کاربرد این نظریه در رابطه با قراردادهای بین صاحب‌کار و مدیر، و متغیرهای ارزیابی عملیات مدیران و سیستم حسابداری مسئولیت، در کنار مطالعات تجربی پرداخت. سخنران در پایان چنین نتیجه‌گیری نمود که نظریه نمایندگی نه تنها در بهبود و پیشرفت کاربرد فن‌ها و الگوهای مهم حسابداری مدیریت تاثیر به‌سزایی داشته است، بلکه پاسخ علمی بسیاری از اقداماتی است که در عمل در زمینه حسابداری مدیریت انجام می‌شود، را نیز فراهم ساخته.

مراسم اختتامیه

به عنوان حسن ختام همایش دکتر الهی قمشه‌ای با بهره‌گیری از سرچشمه‌های فلسفه، عرفان و ادبیات به تأثیرات اخلاق بر کار مدیریت و حسابداران و به‌طور کلی ضرورت تلفیق جوانب اخلاقی و معنوی با دانش و تخصص پرداخت که سخنانش پایان بخش دلپذیر برای دومین سمینار سراسری حسابداری مدیریت بود.

در حاشیه‌ی سمینار

● اعضای شورای عالی انجمن از آقای زینی استاد قدیمی و پیشکسوت دانشکده حسابداری نفت که در همایش حضور داشت تجلیل نمودند.

● در بخشی از برنامه‌های همایش و مابین سخنرانی، دوره‌ی آموزشی CIMA توسط امیر پوریان‌سب معرفی گردید.